

Beszámoló Faggyas Edvin haláláról

Dr. Józsa Fábiánné, budapesti Sztk. körzeti gyermekorvos írta, akinek Alsóbélatelepen és a gimnáziumi táborok idejétől kezdve ismer- te Edvint. Ő volt mellette halálakor. /A levélben említett Kati Józsné leánya, Hanna: Hideghéthyne, Az ő villájában szállt meg Edvin./

A kérésnek, hogy próbáljak Edvin atya utolsó napjairól, amit tudok, leírni, igen szívesen eleget teszek. Igyekezni akarok pontosan és tár- gyilagosan beszámolni. Edvin atya szombaton délelőtt érkezett Bélatelepre /Győrből busszal Keszthelyre, onnan vonattal 11,20-kor érkezett Béla- telepre. / Hanna és Kati várták az állomáson. Később a vízben talál - koztunk, délutánra ígérte, hogy átjön hozzánk, de nem jött, mert - mint utólag mondta - jót aludt, utána pedig elment a templomba három házbeli gyermeket gyóntatni. Esti miséjén résztvettem - nagyon szép beszédet mondott. Vacsora után még együtt töltöttünk egy órát vidáman beszélgetve, majd elmondtuk együtt a completóriumot. Vasá- nap reggel - ahogy ezt tőle tudom - teljesen jó közérzettel ébredt, megfürdött a Balatonban majd leült prédikációra készülni, Akkor érezte magát először rosszul. Aztán elment a templomba, felöltözött albába és beült a gyóntatószékbe. amikor én 3/4 8 felé odaértem, kijött, sápadt volt és izzadt, mondta, hogy bizonytalanul érzi magát, szédül. /Előző este és aznap reggel hárman vagy négyen panaszkodtak gyomor- fájásról, émelygésről, hányásról, rossz közérzetről - azt hittem, neki is valami hasonló baja lesz. / Kérdeztem, nem rossz-e a gyomra, mire azt válaszolta, hogy lehet - valami nyomást érez a gyomra táján. A levegőn jobban lett, kértem, hogy várjon egy kicsit, hozok egy csésze feketét. Jó lesz - mondta, addig míg gyóntatok - és mire szóhoz jutottam volna, visszament a gyóntatószékbe. 8 óra előtt 5 perccel visszaértem a nesz-caféval - legnagyobb megdöbbenésemre az oltárnál állt, és mondta a szentmisét. /Ugy látszik, hogy félt, hogy rosszabbul lesz és nem tudja elmondani/ Láthatóan minden erejét megfeszítve olvasta az első leckét, sápadt volt - szinte szürke, arca beesett, hatalmas verejtékcseppek gurultak le mindkét oldalán... Sohasem felejttem el azt a rettenetes pár percet... "Elég volt, Uram, vedd el életemet, én sem vagyok jobb, mint atyáim..." Mint a lejáró gra- mafon, úgy szólt, - aztán újra felemelte a könyvet és végigolvasta - még a graduálé elejét is "Áldom az Urat minden időben: szüntelenül zengem dicséretét. Boldogan dicsőítem Istent:"- eddig. Aztán összee- sett, kivittük, lefektettük a padra. Közé, egy perc múlva magához tért. Előkerült valahonnan egy ismeretlen pap, aki a feloldozást kínálta - mondta. Edvin atya köszönte - és folytatni akarta a szentmisét. Mire az ott lévő két kolégával együtt egyszerre mondtuk, hogy szó se lehet ról erre igen kedvesen megkérte, hogy folytassa a szentmisét - s nekem pedig azt mondta - menjünk innen ne csináljunk feltűnést, levetkőztettük, a templom mellett álló autóhoz ment /könnyedén, - még térdet is hajtott a oltár előtt. Hogy nem kellett volna engedni? Igen, de aki ismeri, tudja, hogy mire az ember felocsudik, már volt - nincs. / A sorompó rossz volt, kocsival csak addig lehetett menni - aztán pár lépést gyalog - majd felültettük Hanna biciklijének széles csomagtartójára s azon tol- tuk be az udvarba. A ház előtt a fa alatt kinyitható ágyra fektettük le. Közben megint rosszabbul lett, karjába kisugárzó fájdalomról panaszkodott - és imádkozott: "Istenem csak Téged szeretlek mindig, és mégis annyiszor rossz voltam!" Időközben kiszaladtam a kollégával /Vchtler dr.?!/ a kocsíhoz, felírtam Nitromint és morphium injekciót, megkértem, hozza el a patikából. Hanna szaladt a körzeti orvosnak telefonálni. Edvin atya közben jobban lett, annyira, hogy azon vitatkozot elmondja az esti szentmisét. Megmagyaráztam neki, hogy nem szabad mozognia, felkelnie és ha jobban lesz, bemegyünk a kórházba ekg - ra. Kérte, hogy őszintén mondjam meg, mi a baja. Megmagyaráztam, hogy anginás rohama volt, azért kell óvatosnak lenni és feküdni, mert ki tudja nem koszoruér trombózis-e, akkor pedig a mozgás a felkelés árt.

Közben megjött Hanna a telefonálásból és megígérte, elmegy a templomba, megkéri a miséző atyát, jöjjön el megáldoztatni. Ennek nagyon megörült, lemondott az esti misézésről, azt mondta, el se tudja képzelni, hogy beteg legyen, feküdjön, de "ugy lesz jó, ahogy a jó Isten akarja". Akkor jött haza a templomból a házban lakó Gizi néni, igen kedvesen üdvözölte: "Gizi néni, még nem is láttam, látja, milyen felfordulást okozok én itt!" Katival beszélgetett, kérdezte: "meddig is olvastam el a leckét?" Mondta, hogy végig, még a graduálét is. "Sokszor gondoltam, milyen szép lehet az oltárnál meghalni". - Tulságosan szép, mondtam én tréfálkozva. - "Igen, tulságosan szép, azt én meg sem érdemlem." Elég szapora, de egyenletes, jó pulzusa volt és elég jó színe. Aztán megint rosszabbul lett, fájni kezdett, szinte rázta a hideg, fájlalta a karját. Takargattuk, meleg vizet hoztam, hogy kezét beletegye /régi, nagyapánk korabeli recept - de mit meg nem próbál az ember, ha gyógyszer nincs/. Kati kétségbeesetten könyörgött: "Atya, csináljon valamit, meghal!" - No most, amíg megjön a gyógyszer, szépen imádkozunk együtt - mondtam - és elkezdtem a Miatyánkot. Beletette kezét a kezembe és mondta velem, kihangsúlyozva különösen, hogy ... legyen meg a Te akarod ... bocsásd meg a mi vétkeinket ... ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól ... Aztán még halkán latinul imádkozott: auge ... fidei, spes et caritatem - csak ennyit értettem belőle, rájöttem, hogy ez a mise utáni hálaadó imádságok között van. Akkor megérkezett kolléga a gyógyszerrel - Nitromint nem volt, csak Nitropenton /lassabban szívódik fel/. Bevett belőle egyet, majd beadtunk fél amp. Domatrint is. Közben a közelben nyaraló másik orvos kolléga /dr. Szabó György/ is átjött megnézni. Nyugodt volt, szapora, kissé felületesebb pulzusa volt. A kollégák elmentek - megnyugodva biztatták, hogy aludjon egy kicsit. Katival ketten maradtunk mellette. Egyszer csak sápadt lett, "szédülés" - mondta - "zsibbad az ujjam vége?" Katit szalasztottam papért - közben próbáltam megnyugtatni, hogy biztosan a Nitropenton okoz egy kis szédülést. "Nagyon szédülök" - mondta - Összerándult - egy-két hörgő légvétel - se pulzus, se szívhang. Próbáltam mesterséges légzést, szív masszázst, de hiába.

Néhány perc múlva megérkezett a német vendég atya, feladta a szent kezet, elmondtuk a commendatio animae-t. Jött a körzeti orvos is. 1/2 lo-et irt be, mint a halál beálltának időpontját, de inkább 1/4 lo lehetett az - mindez kb. 5/4 óra alatt zajlott le. Lehet, hogy az apróbb dolgokban, az elmondottak sorrendjében valamit tévedtem, inkább talán kifelejtettem egyet-mást: házbelieknek mondott kedves köszönő szavait, stb. De amit idéztem, arra pontosan emlékszem, semmit hozzá nem tettem. A benyomásom, megérzésem az volt mellette, hogy mélyen imádságba - Istenbe merült, szinte áradt belőle a szeretet, a békesség. Az I angínával mindig velejáró halálfélelem, megsemmisülés érzés reakciója nála imádság, bánat és Istenszeretet megnyilvánulása volt. - Hadd idézzek még egy héttel korábban írt leveléből pár sort: "Annyira meg tud fogni a halállal szemben megnyilatkozó emberi lélek szépsége! Amikor már csak a tiszta fájdalom, és a tiszta szeretet van a lélekben, és minden értelmetlenség lehámlik róla. Ilyenkor lehet tiszta szívvel imádkozni! Nem a szenvedésben és a bajban, hanem ha az ember meglát valamit a szépségből, az örök szépség egy kis tükrözésében tekint bele." /Ezt Hidegréthy Imre halálával kapcsolatban írta./ - Majd később egy általam felvetett problémára: "Ha segítünk, akkor sohasem mechanikusan dolgozunk, hanem mindig kockázatot vállalunk, veszélyesen élünk. A segítségben mindig van valami részese a teremtésben, mindig új, eddig nem levő helyzetekkel kerülünk szembe. Ezt pedig csak úgy lehet bírni, ha bizunk Abban, aki jobban jelen van bennünk, mint mi magunk, de akinek hangját bennünk csak a türelem, alázatosság és imádság útján halljuk meg." - Eddig az idézet - ehhez csak azt kell még hozzátennem, hogy annyi év óta ismertem, beszélgettünk,

leveleztünk, de még soha nem volt ilyen közvetlen, mindig csak kicsi szikrákat lobbantott fel lelkéből - most pedig kitárta az egész kaput. /Szt. Bernátról jut eszembe: tulcsorduló feleslegből ad. /

Remélem és hiszem, hogy Az, akit egész szívvvel és értelemmel keresett, betöltötte minden vágyát. Csak magunkat siratom, akik ilyen barátot veszítettünk el. Különösen fájlalom a gyerekek miatt. Tudom, milyen sokat jelentett Zsuzsinak, Katinak - gondolom másoknak is. Utolsó beszédében azt mondta, hogy a próféta a kemény erejével elment az Isten hegyéig, a Sínai-ig, az Istennel való találkozás hegyéig - de nem maradt ott, hanem utána elment, és elvégezte a munkát, amit Isten rábizott. Bárcsak úgy tudnánk mi is a ránbizott munkát elvégezni, ahogy Edvin atya tette: csendesesen, pontosan, de mindenki és minden felé nyitott, szabad lélekkel.

/ Edvin atya 1970. augusztus 9-én halt meg, temetése aug. 12-én, a Boldogasszony-kápolnában volt, 1/2 12-kor.

- A fenti leírás az iskola falujságra kitettbeszámoló pontos másolata./

Pannonhalma, 1971. márc.27.